

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์มาตรการแผนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพปี ๒๕๕๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสอดคล้องมาตรการแผนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของ กรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ และการนำมาตราการไปใช้ดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรค โดยรวบรวมข้อมูลมาตรการในแผนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพปี ๒๕๕๙ จากโปรแกรมการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ระบบ Estimate SM กองแผนงาน กรมควบคุมโรค

ปี ๒๕๕๙ แผนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ถูกนำเข้าในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ระบบ Estimate SM จำนวน ๓๐ แผนงาน ๑๒๒ มาตรการ ผู้ศึกษาจำแนกแผนงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพออกเป็น ๔ กลุ่ม แผนงานกลุ่มโรคติดต่อ แผนงานกลุ่มโรคไม่ติดต่อ แผนงานกลุ่มโรคจากการประกอบอาชีพ และสิ่งแวดล้อม และแผนงานกลุ่มที่สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรค แต่ละแผนงานมีความสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกรมควบคุมโรค วิเคราะห์ความสอดคล้องมาตรการกับแผนงาน พบว่า ชื่อมาตรการ ไม่เฉพาะเจาะจงกับแผนงานและเป้าหมายการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เช่น มาตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางสาธารณสุขในพื้นที่เสี่ยง มาตรการเฝ้าระวังคัดกรองผู้ป่วยและการรักษา มาตรการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจวินิจฉัย มาตรการการวิจัยและพัฒนา ชื่อมาตรการเป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการอยู่แล้ว เช่น มาตรการลดป่วย มาตรการการป้องกัน มาตรการลดป่วยตายการรักษาและส่งต่อ มาตรการสนับสนุน มาตรการเสริม มาตรการอื่นๆ ที่สอดคล้องหรือจำเพาะของพื้นที่ มาตรการการบริหารจัดการการวิจัย และการติดตามการประเมินผล และในหลายแผนงานก็มีชื่อมาตรการที่ซ้ำกัน เช่น มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการสื่อสารความเสี่ยง มาตรการวิจัย มาตรการประเมิน มาตรการชุมชน เป็นต้น วิเคราะห์การนำมาตราการไปใช้พบว่าใน ๑๒๒ มาตรการ มาตรการที่ถูกนำไปใช้ในทุกหน่วยงานมีจำนวน ๔ มาตรการ มาตรการที่ถูกนำไปใช้เพียง ๑ หน่วยงาน มี ๑๔ มาตรการ ส่วนใหญ่มาตรการจะถูกนำไปใช้เพียง ๑ ถึง ๓ หน่วยงาน มาตรการที่ไม่ถูกนำไปใช้มีจำนวน ๓ มาตรการ อยู่ในแผนงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนและบาดเจ็บอื่นๆจำนวน ๒ มาตรการ และ แผนงานพัฒนาเกลือสนับสนุนการพัฒนาอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งจำนวน ๑ มาตรการ และ ผลผลิตของมาตรการที่หน่วยงานนำไปใช้มากใน Cluster Salt พบว่ามีหลายผลผลิต เช่น การทำหลักสูตร การรายงานสถานการณ์ การสนับสนุนเครือข่ายการดำเนินงาน การรายงานผลิตภัณฑ์ ผลผลิตยังไม่สามารถรายงานถึงเป้าหมายของมาตรการในแผนงานป้องกันควบคุมโรค และยังพบการรายงานที่ไม่ตรงกับ มาตรการ และไม่ตรงกับแผนงาน

ข้อเสนอ ควรมีการชี้แจงร่วมกันทบทวนแผนงานมาตรการและเป้าหมายการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานหลักในมาตรการที่มีความซ้ำซ้อนกัน มาตรการที่ดำเนินการในพื้นที่และมาตรการที่ดำเนินงานโดยส่วนกลาง ผลผลิตที่เกิดขึ้นตามมาตรการควรมีการรายงานในระบบ ตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ กรมควบคุมโรคควรมีการพัฒนาวิธีการจัดทำมาตรการในแผนงานป้องกันควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพที่มุ่งสู่การป้องกันควบคุมโรคที่เป็นรูปธรรม มีการวัดได้ถึงค่าเป้าหมายที่แท้จริง